

	Тракийски университет – Стара Загора Стопански факултет		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.2.1	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Учебна програма		Страница: 1 от 6

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН:

(ДОЦ. Д-Р БЛАГА СТОЙКОВА)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	МЕСТНО И РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Научна специалност/Докторска програма	РЕГИОНАЛНО СТОПАНСТВО И РАЗВИТИЕ
Област на висше образование	3.0. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление	3.8. Икономика
Статут на дисциплината	☒ задължителна ☐ избираема
Форма	Редовна/Задочна/Свободна
Образователна степен ОНС	Доктор

Обсъдена на заседание на Катедрен съвет	<i>Протокол №146/16.07.2020 г.</i>
Приета на заседание на Комисия по учебната дейност	<i>Протокол №11/20.07.2020 г.</i>
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	<i>Протокол №12/21.07.2020 г.</i>

Стара Загора, 2020

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Код на дисциплината 010667	Редовно обучение				Задочна и свободна форма на обучение				Кредити
	Аудиторна		Извънаудиторна		Аудиторна		Извънаудиторна		
	Лекции	Упражнения	Учебни практики	Други форми	Лекции	Упражнения	Учебни практики	Други форми	
Форми на аудиторна работа	30				15				
Упражнения		30				15			
Семинари									
Форми на извънаудиторна работа									
Подготовка за упражнения				25				35	
Самоподготовка за текущ контрол и изпит				40				45	
Други форми								15	
ОБЩО	30	30		65	15	15		95	5,0

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНА проф. д-р Юлияна Благоева-Яркова

Водещ упражнения /практически занятия/семинари: **ас. д-р Емил Мутафов**

3. АНОТАЦИЯ

Целта на учебната програма по дисциплина „Местно и регионално развитие” е да даде познания на докторантите в областта на теорията и практиката на местното и регионално развитие, както и базови знания за връзката на моделите за регионално развитие с регионалната политиката на ЕС и България. Учебната програма е насочена и към изграждане на разбиране за това що е „успех” и „развитие” по места и региони, както и изграждане на умения за работа и вземане на решения в условията на повишена сложност, несигурност, риск и бързина на икономическите, социалните, политическите и културни промени в глобален мащаб. Проблематиката разглежда в учебната програма е многопластова, граничеща с интердисциплинарност, обхващаща икономически, социални, пространствени аспекти.

Език на преподаване: **български**.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

4.1.1. ЛЕКЦИИ

№	Съдържание/Теми	Брой часове (хорариум)	
		Редовно обуч.	Задочна свободна форма на обуч.
1.	Въведение в местното и регионално развитие	2	1
1.1.	Значение на местното и регионално развитие		
1.2.	Променена среда за местното и регионално развитие		
1.3.	Интелигентни (смарт) региони и градове		
2.	Същност на местното и регионално развитие	2	1
2.1.	Исторически преглед		
2.2.	Предмет и обект на местното и регионално развитие		
2.3.	Дефиниции и измерване		
3.	Основни понятия свързани с местното и регионалното развитие	2	1
3.1.	Елементи на пространствената макроструктура		
3.2.	Регионът – същност и класификация		
3.3.	Райониране и типологизация на териториалните системи		
4.	Видове местно и регионално развитие.	2	1
4.1.	Видове		
4.2.	Принципи		
4.3.	Измерители		
5.	Неокласическа теория за местното и регионално развитие.	4	2
5.1.	Неокласическа теория – същност и регионално измерение		
5.2.	Експортно-базирана теория		
5.3.	Териториална конвергенция – същност и видове		
6.	Кейнсиански теории и регионална интерпретация	3	2
6.1.	Кейнсианска теория за регионалната дивергенция		
6.2.	Нарастваща възвръщаемост и кумулативен ефект		
6.3.	Полюсна теория за растежа		
7.	Теории за структурни и времеви промени	3	1
7.1.	Теория за етапите на развитие		
7.2.	Теория за циклите (на печалбата)		
8.	Теория за гъвкавата специализация и мрежите	2	1
9.	Разширени неокласически теории	2	1
9.1.	Ендогенна теория за растежа		
9.2.	Устойчиво местно и регионално развитие		
10.	Водено от общността местно и регионално развитие – същност, местни инициативни групи (МИГ)	2	1
11.	Европейският опит в местното и регионално развитие	2	1
11.1.	Основни документи за местно и регионално развитие на ЕС –		

	политика и закони		
11.2.	Европейска кохезионна политика		
12.	Ресурси, фактори и двигатели на местното и регионално развитие	2	1
13.	Анализ на заинтересованите страни при местното и регионално развитие	2	1
Общо		30	15

4.1.2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум	
		редовно	Задочна и свободна форма на обуч.
1.	Нормативна рамка за местно и регионално развитие.	2	1
2.	Законодателство свързано с регионалното развитие. Закон за регионалното развитие.	2	1
3.	Разработване на планове за развитие на региони от ниво 2 (NUTS II)	4	2
4.	Разработване на стратегии за развитие на региони от ниво 3 (NUTS III)	4	2
5.	Разработване на общински планове за развитие (LAUI)	4	2
6.	Разработване на стратегии за развитие от МИГ при прилагане на подхода BOMP	4	2
7.	Добри практики на местно и регионално развитие	4	2
8.	Водено от общностите местно развитие и МИГ	6	3
Общо		30	15

Необходимите ресурси за обучение са: мултимедия, компютърен клас с интернет-връзка.

5. ТЕМИ ЗА ИЗПИТА ПО СПЕЦИАЛОСТТА

1. Значение и същност на местното и местното и регионално развитие. Предмет и обект, дефиниции и измерване. Интелигентни (смайт) региони и градове
2. Основни понятия свързани с местното и регионалното развитие и видове местно и регионално развитие – елементи на пространствената макроструктура, пространствени модели, регион - същност и класификация. Принципи, измерители, елементи на местното и регионално развитие
3. Неокласическа теория за местното и регионално развитие. Конвергенция – същност и видове. Експортно-базирана теория
4. Кейнсианска теория и регионална интерпретация
5. Нарастваща възвръщаемост и кумулативна причинно-следствена връзка. Теория за полюсния растеж
6. Структуралистски теории - теория за етапите на развитие, теория за циклите (на печалбата). Теория за гъвкавата специализация и мрежите

7. Ендогенна теория за местното и регионално развитие и устойчиво местно и регионално развитие
8. Ресурси, фактори и двигатели на местното и регионално развитие

5.1. ЛИТЕРАТУРА:

Основна:

1. Василева, Л., К. Страхилова, 2012, Регионално развитие в условията на евроинтеграция, Книга 1 и Книга 2, Тракия-М, София,
2. Василева, Е. 2018 г., Стратегическо планиране на регионалното развитие, УИ УНСС
3. Василева, Е., 2019 г., Бизнес среда и устойчиво развитие на регионите, УИ УНСС
4. Попов, Н., 2009, Глобализация и регионализация, УИ ЮЗУ "Неофит Рилски"
5. Яркова, Ю., Местно и регионално развитие, лекционен електронен курс, 2020
6. Pike A., A. Rodriguez-Rose, John Tomaney, 2016, Local and Regional development, Routledge, NY 2008/2016 г.
7. Закон за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 50 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 47, 82 и 93 от 2009 г., посл. изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г.)
8. Закон за административно-териториалното устройство на Република България (обн., ДВ, бр. 63 от 1995 г.; Решение № 8 на КС от 1996 г. - бр. 51 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 27, 33 и 154 от 1998 г., бр. 10 и 69 от 1999 г., бр. 57 от 2000 г., бр. 67 и 80 от 2003 г., бр. 46 от 2005 г., бр. 63 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г. и бр. 9 и 95 от 2011 г изм. ДВ. бр.107 от 24 Декември 2014г.)
9. Национална стратегия за регионално развитие на Република България, 2012-2022 <http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=772>
10. Национална концепция за пространствено развитие на Република България 2013-2025
11. Кохезионна политика на ЕС 2014-2020 http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_bg.cfm
12. Оперативна програма „Региони в растеж”, Р България, 2014-2020 <http://www.bgregio.eu/programirane-i-otsenka/mrrb.aspx>

Допълнителна:

1. Докова С., К. Петров, Н. Цонков, 2012, Проблеми на регионалното развитие, Екс-Прес
2. Карастоянов, С., М. Контева, П. Петров, 2011, Регионална и политическа география на балканските страни, София
3. Лозанов.Е., Хр.Каракашев, 1993, Анализ на териториалното стопанство, София
4. Петров, К, 2012, Устойчиво регионално развитие, Авангард Прима
5. Шишманова М., 2010, Регионално развитие и териториално планиране, Благоевград
6. Янкова, Н., и колектив, 2010, Териториални различия в България –тенденции, фактори и политики, ИИ, БАН, АИ Проф. Марин Дринов
7. Яркова, Ю., 2012, Икономическо развитие на селските райони в България, Контраст, Стара Загора
8. Torre, A., Frédéric Wallet, 2014, Regional Development and Proximity Relations New Horizons in Regional Science series INRA – Agroparistech, Paris, France
9. Thissen, M., Frank van Oort, Dario Diodato, Arjan Ruijs, 2013, Regional Competitiveness and Smart Specialization in Europe, Place-based Development in International Economic Networks New Horizons in Regional Science series

6. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната програма по дисциплината «Местно и регионално развитие» ще даде следните основни теоретични и практически знания по:

- Местното и регионално развитие – същност, значение и роля
- Местното и регионално развитие – концепции, видове и измерване
- Подходи на местното и регионално развитие – използване на вътрешния потенциал и привличане на външни ресурси
- Разработване на стратегически планови документи на регионално и местно ниво (NUTS 2, NUTS 3, LAU 1)
- Политика, закони и практики в областта на местното и регионално развитие на ЕС.
- Институционална среда за местно и регионално развитие
- Инструментариум за въздействие при реализация на политики и стимули за устойчиво местно и регионално развитие
- Организация и контрол на процесите по местно и регионално развитие
- Финансиране на местното и регионално развитие
- Добри практики по местно и регионално развитие